

Nr 94

Av herrar Nordgren och Nilsson i Svalöv, om viss ändring av 8 § lagen om försäkring för allmän tilläggs pension.

I författningen om försäkring för allmän tilläggs pensionering, § 8, stadgas, att för de fall att inkomsten av annat förvärvsarbete än anställning är högre än dubbla basbeloppet, skall den överskjutande delen endast tas i beräkning till 2/3. Vidare finns vissa bestämmelser beträffande maximering av den pensionsgrundande inkomsten. Den ovan angivna bestämmelsen innebär en begränsning av de pensionsförmåner, som kommer enskilda företagare till del. Vi anser, att försäkringen bör vara så utformad, att den ger alla pensionsberättigade, som så önskar, samma rätt och möjlighet till en tryggad ålderdom.

Förutom det allmänna rättvisemomentet kan som skäl anföras den relativa rörlighet, som existerar mellan grupperna företagare-löntagare, speciellt i vad det gäller mindre företag inom hantverket, småindustrien, handeln och jordbruket. Den allmänna tilläggs pensioneringen bör vara så uppbyggd, att den ger en driftig yrkesarbetare, som startar eget företag, samma pensionsmöjligheter han har som anställd.

En sådan ändring av § 8 medför inga kostnader för statsverket, enär företagarna själva helt erlägger avgifterna för sin pension.

När det gäller mindre företag är det arbete som ger inkomsterna till övervägande del detsamma för företagare som för yrkesarbetare. Företagaren tar aktiv del i det dagliga arbetet och har ofta samma arbetsuppgifter som anställda arbetare eller biträden. Det synes oss därför icke rättvist, att på sätt som i lagtexten sker skilja på inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete.

Det är givet att vissa företagare, framför allt de yngre, kan anse det vara mera förenligt med sina intressen att själva icke vara pensionerade genom det allmänna tilläggs pensionssystemet. Vi förutsätter därför, att lagens nuvarande bestämmelser om utträde ur detsamma skall gälla även i fortsättningen.

Frågan beträffande beräkning av pensionsunderlaget för företagare har aktualiserats genom de prejudicerande beslut, som nyligen fattades beträffande ersättning från sjukkasse till huvudaktieägare i aktiebolag. Av nämnda beslut framgår att en person, som äger alla aktierna eller aktiemajoriteten i ett företag, numera i sjukkassanhänseende betraktas som

arbetstagare åt bolaget och därmed är berättigad till sedvanlig sjukersättning såsom löntagare, därest han från bolaget får fortlöpande lön för sitt arbete. Beslutet torde komma att tolkas på enahanda sätt i vad det gäller bedömning av frågan huruvida huvudaktieägare även är berättigad till allmän tilläggspension såsom löntagare, även om han som nämnts äger aktiemajoriteten eller samtliga aktier. Enligt nuvarande bestämmelser är viss del av en företagares inkomster icke att betrakta som pensionsgrundande, därest företaget bedrivs som enskild firma, handelsbolag eller i annan företagsform än aktiebolag. Detta betyder att en rörelseidkare kan ombilda sin rörelse till aktiebolag och därigenom slippa den reduktion av tilläggspensioneringen, som de nuvarande bestämmelserna medför. Detta förhållande synes oss orimligt. Företagarformen får icke vara avgörande för ägarens möjlighet att trygga sin ålderdom och även ålderdomsskyddet för eventuellt efterlevande änka inom ramen för den allmänna tilläggspensioneringen.

Under hänvisning till vad ovan anförts får vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att § 8 i lag om försäkring för allmän tilläggspension måtte ändras på så sätt, att de bestämmelser beträffande inkomst av annat förvärvsarbete och som innebär inskränkningar i fråga om beräkning av pensionsgrundande inkomst utgår, så att full likställdhet erhålles mellan inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete.

Stockholm den 22 januari 1960

Hans Nordgren

Eric Nilsson

i Svalöv